

UNIVERSITÉ PARIS
PANTHÉON-ASSAS

CARISM

Centre d'analyse et de recherche
interdisciplinaires sur les médias

Πρόσκληση για υποβολή εργασιών Μετά την κρίση, τα μέσα ενημέρωσης και η « επιστροφή στην κανονικότητα »

Παρίσι και Αθήνα — 2025/2026

Η σύγχρονη εποχή είναι έντονα σημαδεμένη από τους κινδύνους της τεχνολογικής και επιστημονικής προόδου (Beck, 1992), από έναν κορεσμό γεγονότων που είναι δύσκολα κατανοητά (Augé, 1994) και από μια "διφορούμενη" και "καταστροφική" αντίληψη της νεωτερικότητας (Latour, 1997). Η κρίση αναδύεται ως μια πανταχού παρούσα κατηγορία στη σύγχρονη ιστορία (Koselleck, 2006): ενδέχεται να σχετίζεται με μία « ρήξη στη ροή των γεγονότων »¹, ανεξάρτητα με το αν πρόκειται για μια συστημική κρίση, μια κρίση ανάπτυξης ή μια θεσμική κρίση. Επίσης, οι κρίσεις, δεν γίνονται αντιληπτές με έναν και μόνο ενιαίο τρόπο : σε συλλογικό επίπεδο, κάποιες ομάδες ανθρώπων τις εκλαμβάνουν ως απειλές τη στιγμή που κάποιες άλλες βρίσκουν μέσα από αυτές νέες ευκαιρίες. Είναι δύσκολο να φανταστεί κανείς έναν τομέα των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών που να μην έχει χρησιμοποιήσει αυτή την έννοια για να αναλύσει έντονες ή διαρκείς συγκρούσεις, ξαφνικές ανατροπές, αποφασιστικές ρήξεις ή βαθιές δυσλειτουργίες της καθιερωμένης τάξης. Όπως εξηγούν οι

¹ Κάτω από αυτό το πρίσμα, τα παραδείγματα είναι διαφορετικής φύσης: τρομοκρατικά γεγονότα, κλιματικά γεγονότα, φυσικές καταστροφές, τραυματικά γεγονότα κτλ. Η φύση αυτών των γεγονότων είναι διακριτή και μπορεί να συνδέεται σε μία ευρύτερη κλίμακα με μία συλλογική διάσταση μέσα από τις επιπτώσεις που αυτές οι κρίσεις επιφέρουν στον κοινωνικό ιστό.

Heurtaux, Renault και Tarragoni (2023), η κρίση δεν είναι απλά ένα αντικειμενικό γεγονός ή ένα φαινόμενο που επιβάλλεται με φυσικό τρόπο: γίνεται αντιληπτή ως διαδικασία χαρακτηρισμού που βασίζεται σε λεκτικές πράξεις (ονομασία, ερμηνεία, εξήγηση) και πρακτικές λειτουργίες (κινητοποιήσεις, πολιτικές αποφάσεις, δημοσιοποίηση). Ωστόσο, αν και η έννοια της κρίσης έχει αποτελέσει αντικείμενο αναλύσεων και δημοσιεύσεων, το ζήτημα της «επιστροφής στην κανονικότητα»² παραμένει σαφώς λιγότερο μελετημένο. Πότε μπορεί κανείς να θεωρήσει ότι μια κρίση έχει τυπικά τελειώσει; Ποια είναι η σημασία αυτού του "κανονικού"; Ποια είναι τα κριτήρια, οι χρονικότητες και οι διαδικασίες που σηματοδοτούν αυτή τη μετάβαση από το έκτακτο στο καθημερινό ή από την αίσθηση μίας κρίσης στην κανονικότητα ;

Ας εξετάσουμε τη χαρακτηριστική περίπτωση της κατάστασης που ονομάζεται "έξοδος από την κρίση". Η Ελλάδα προσφέρει ένα εμβληματικό παράδειγμα διφορούμενων δυναμικών εξόδου από την κρίση, όπου το επίσημο αφήγημα περί "επανάκτησης της κανονικότητας" αποκρύπτει τα οδυνηρά επακόλουθα της οικονομικής κρίσης. Μετά από μια δεκαετία πολιτικών λιτότητας που επιβλήθηκαν από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς, η χώρα φαίνεται να εμφανίζει τυπικά μια οικονομία σε ανάπτυξη και μια σχετική επιστροφή της εμπιστοσύνης των επενδυτών. Ωστόσο, τι πραγματικά συμβαίνει με τον εξουθενωμένο κοινωνικό ιστό και τις απισχνασμένες από την κρίση δημόσιες υποδομές ;

Ένα τραγικό γεγονός ήρθε να αποτυπώσει τις εντάσεις που συνεχίζει να βιώνει η ελληνική κοινωνία: στις 28 Φεβρουαρίου 2023, η σύγκρουση ενός επιβατικού τρένου με ένα εμπορικό τρένο, κοντά στη Λάρισα, προκάλεσε τον θάνατο 57 επιβατών και το σοβαρό τραυματισμό άλλων 80 ακόμη ανθρώπων. Αυτό το δράμα ξεσήκωσε ένα κύμα σιωπηλών διαδηλώσεων, όπως αυτή στην πλατεία Συντάγματος, έναν χώρο με διαχρονικό συμβολισμό για τις λαϊκές διεκδικήσεις. Το σιδηροδρομικό αυτό δυστύχημα, αποτελεί οδυνηρή μαρτυρία των επακόλουθων της κρίσης και των μέτρων που επέβαλαν οι ευρωπαϊκοί θεσμοί, όπως αυτή της πώλησης των ελληνικών σιδηροδρόμων που πέρασε σε ιταλικό έλεγχο το 2017.

Ο ελληνικός και διεθνής τύπος βασίζουν συχνά τις αναλύσεις τους σε δείκτες οικονομικής προόδου και πολιτικής σταθερότητας, υπογραμμίζοντας την "επιστροφή στην κανονικότητα". Ωστόσο, οι λαϊκές πολυπληθείς συγκεντρώσεις, όπως η συναυλία-διαμαρτυρία της 11ης Οκτωβρίου 2024, στο Καλλιμάρμαρο, αποκαλύπτουν μια άλλη πραγματικότητα: αυτή ενός λαού που εξακολουθεί να υφίσταται τις συνέπειες των μέτρων που επιβλήθηκαν από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς κατά τη διάρκεια της κρίσης. Η συναυλία αυτή, αφιερωμένη στη μνήμη των θυμάτων των Τεμπών,

² Ο Lisandre Labrecque-Lebeau (2022) υπενθυμίζει ότι αυτό που αντιλαμβάνεται κανείς ως "κανονικό" βασίζεται σε μια κοινωνικο-πολιτισμική συναίνεση που αποκλείει ορισμένες συμπεριφορές ή κοινωνικές πραγματικότητες, όπως η αναπηρία, το φύλο, η παραβατικότητα, η ψυχική διαταραχή ή ακόμη και η ανεργία. Στο μέτρο που εννοιολογικά η "κανονικότητα" δεν μπορεί να οριστεί παρά σε αντίθεση προς την "παρέκκλιση", και αντίστροφα, οι δυο αυτές έννοιες δεν βρίσκονται σε άκαμπτη αντιπαράθεση, αλλά είναι αλληλεξαρτώμενες. Έτσι, για να υπάρξει ένας κανόνας, είναι απαραίτητο ορισμένες συμπεριφορές ή καταστάσεις να αποκλειστούν από αυτές. Ωστόσο, στο πλαίσιο αυτής της πρόσκλησης, η ανάλυση δεν έχει να κάνει με τη σχέση μεταξύ αυτού που θα μπορούσε να θεωρηθεί κλασικά "κανονικό" ή "αποκλίνον". Αντίθετα, εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο τα μέσα μαζικής ενημέρωσης κατασκευάζουν και μεταδίδουν την ιδέα μιας επιστροφής σε μια περίοδο κανονικότητας μετά από μια περίοδο κρίσης. Εδώ, η κανονικότητα γίνεται το αντίθετο μιας κρίσιμης στιγμής, ενσαρκώνοντας μια συλλογική φιλοδοξία για σταθερότητα και συνέχεια απέναντι σε μεγάλες αναταραχές.

επιβεβαίωσε ένα αίσθημα συλλογικότητας και σιωπηλής αλληλεγγύης, που αντιπαρατέθηκε στις επίσημες κυβερνητικές αφηγήσεις. Το αφήγημα που προβάλλεται από τα μέσα ενημέρωσης δείχνει μια συστηματική προσπάθεια μετατροπής συμβολικών γεγονότων σε αποδείξεις μιας "επιστροφής στην κανονικότητα", αποκρύπτοντας τις κοινωνικές και πολιτικές συνέπειες της κρίσης. Το ερώτημα παραμένει ανοιχτό: το αφήγημα για το τέλος της κρίσης είναι μια πραγματικότητα που βιώνουν οι Έλληνες πολίτες ή μια επικοινωνιακή στρατηγική προσέλκυσης επενδύσεων και αποκατάστασης της εικόνας της χώρας στη διεθνή σκηνή;

Η Ελλάδα δεν αποτελεί μεμονωμένη περίπτωση. Άλλες κρίσεις, διαφορετικές ως προς το πλαίσιο και τις αιτίες τους, αποκαλύπτουν παρόμοιες δυναμικές, όπου τα αφηγήματα της διαχείρισης ή της εξόδου από την κρίση συγκρούονται με την πραγματικότητα που βιώνουν οι πολίτες. Η πανδημία COVID-19 ανέδειξε τις δομικές αδυναμίες στα συστήματα υγείας σε παγκόσμια κλίμακα. Τα νοσοκομεία, στην πρώτη γραμμή κρούσης, με περιορισμένους πόρους και απουσία εγκεκριμένης θεραπείας, κλήθηκαν να διαχειριστούν μαζικές εισροές ασθενών. Αυτές οι προκλήσεις έφεραν στο φως διαχρονικά προβλήματα, όπως η υποχρηματοδότηση, η έλλειψη προσωπικού και οι απισχνασμένες από την κρίση υποδομές. Παρά τη συνεχιζόμενη παρουσία της νόσου, οι κυβερνήσεις θεώρησαν ότι η κρίση της πανδημίας τελείωσε, ενώ οι εργαζόμενοι στον τομέα της υγείας συνεχίζουν να καταγγέλλουν το έλλειμμα ανθεκτικότητας του συστήματος υγείας απέναντι σε μελλοντικές υγειονομικές κρίσεις: εξουθένωση του προσωπικού, μαζικές αποχωρήσεις και έλλειψη ανθεκτικότητας του συστήματος. Ας αναρωτηθούμε λοιπόν: πώς η πανδημία μετασχημάτισε την υγειονομική τάξη; Βρισκόμαστε μπροστά σε μια νέα "κανονικότητα" που χαρακτηρίζεται από μόνιμες εντάσεις;

Ένα τρίτο παράδειγμα προσφέρει η Βραζιλία, με μια εικόνα πολιτικής κρίσης που χαρακτηρίζεται από θεσμικές εντάσεις και αυξημένη κοινωνική πόλωση. Μετά από μια περίοδο αστάθειας υπό τον Ζαΐρ Μπολσονάρου (2019-2023), που σημαδεύτηκε από αμφιλεγόμενη διαχείριση της πανδημίας, μαζικές περιβαλλοντικές καταστροφές και σφοδρές επιθέσεις κατά των δημοκρατικών θεσμών, η επιστροφή στην εξουσία του Λουίς Ινάσιο Λούλα ντα Σίλβα το 2023 γέννησε ελπίδες σταθεροποίησης. Ωστόσο, αυτή η μετάβαση συνοδεύεται από τεράστιες προκλήσεις: η συμφιλίωση μιας βαθιά διχασμένης χώρας, η ανασυγκρότηση των δημόσιων πολιτικών που εξαρθρώθηκαν και η μάχη κατά της διαφθοράς και των ανισοτήτων. Η περίπτωση αυτή φέρνει στο φως τη δυσκολία μετατροπής σε συγκεκριμένες δράσεις ενός αφηγήματος περί ανανέωσης. Έτσι τίθεται το ερώτημα: η κοινωνική, πολιτική και οικονομική κρίση της "περιόδου Μπολσονάρου" παραμένει ζωντανή; Πώς τα μέσα ενημέρωσης αντιλαμβάνονται και παρουσιάζουν τη "μετα-Μπολσονάρου κανονικότητα";

Αυτή η πρόσκληση υποβολής εργασιών στοχεύει να διερευνήσει τα αφηγήματα, τις πρακτικές και τις δυναμικές μετάβασης που ασπάζονται το τέλος των κρίσεων, υιοθετώντας μια προοπτική που εστιάζει σε μελέτες που αφορούν στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Πώς οι αφηγήσεις των μέσων ενημέρωσης συμβάλλουν στη διαμόρφωση της "επιστροφής στην κανονικότητα" μετά από μια κρίση; Ποιοι μηχανισμοί επιτρέπουν να φανταστούμε ένα νέο ξεκίνημα ή, αντίθετα, να προσβλέψουμε σε μια

επιστροφή στην προϋπάρχουσα κατάσταση; Στόχος είναι να εξεταστεί ο ρόλος και οι πρακτικές των μέσων ενημέρωσης και των επαγγελματιών της επικοινωνίας στη δόμηση των χρονικοτήτων μετά την κρίση: ο τρόπος με τον οποίο συμβάλλουν στη διαμόρφωση μιας μνήμης της κρίσης, ενώ παράλληλα χαράζουν το περίγραμμα ενός πιθανού μέλλοντος. Πρόκειται για την ανάλυση των διαδικασιών κατασκευής αυτών των αφηγημάτων, και των υποστηρικτών τους, καθώς και των πολιτικών, κοινωνικών και πολιτισμικών εγχειρόμενων διακυβευμάτων. Πώς μπορεί να αρθρωθεί ο ρόλος των μέσων ενημέρωσης και των εκφορών του πολιτικού λόγου στη διαμόρφωση κυρίαρχων αφηγήσεων μετά την κρίση; Πώς επηρεάζουν οι αφηγήσεις μετά την κρίση τις συλλογικές αντιλήψεις περί δικαιοσύνης, ανθεκτικότητας και ευθύνης;

Τα παραδείγματα που αναφέρονται σε αυτή την πρόσκληση αποτελούν μόνο μια αφετηρία διερεύνησης εν όψει ενός εμπλουτισμού και μιας διαμόρφωσης συλλογικών αφηγήσεων που σηματοδοτούν την επιστροφή σε μια (υποτιθέμενη) "κανονικότητα". Επιπλέον, οι κρίσεις, αν και αρχικά φαίνεται να εγγράφονται σε έναν συγκεκριμένο τομέα, συχνά αποκαλύπτουν την ικανότητά τους να μετασχηματίζονται και να διαπλέκονται με άλλες σφαίρες (Koselleck, 2006), καταδεικνύοντας μια δυναμική διαπερατότητας. Αυτό το σενάριο, στο οποίο μια κρίση προκαλεί μια αλληλουχία άλλων διαταραχών, υπογραμμίζει πόσο περίπλοκη και ενίοτε απατηλή μπορεί να αποδειχθεί μια αίσθηση επιστροφής στην "κανονικότητα".

Έξι άξονες που στοχεύουν στη διερεύνηση της κριτικής ανάλυσης της επιστροφής στην « κανονικότητα »

Άξονας 1. Ο ρόλος των μέσων μαζικής ενημέρωσης στη δημιουργία ενός αφηγήματος περί « επιστροφής στην κανονικότητα »

Τα μέσα ενημέρωσης διαδραματίζουν εντός των σύγχρονων κοινωνιών κεντρικό ρόλο στη διαμόρφωση μιας αφήγησης εξόδου από την κρίση, συχνά υιοθετώντας αισιόδοξες και συναινετικές προοπτικές, που ενίοτε ευθυγραμμίζονται με τους επίσημους λόγους. Ωστόσο, αυτές οι αφηγήσεις μπορεί να υποκρύπτουν επίμονες ή αναδυόμενες προβληματικές που υπονοούν ότι η κρίση ξεπεράστηκε ενώ οι συνέπειές της εξακολουθούν να υφίστανται. Για παράδειγμα, στην περίπτωση της Ελλάδας, η κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης της οικονομικής ανάκαμψης και των ξένων επενδύσεων έρχεται σε έντονη αντίθεση με την κοινωνική πραγματικότητα, όπως οι εύθραυστες δημόσιες υποδομές και η εμμονή στις ανισότητες. Ποιοι μηχανισμοί των μέσων ενημέρωσης συμβάλλουν σε αυτή την "κανονικοποίηση" σε επίπεδο λόγου; Ποιες ευθύνες έχουν οι δημοσιογράφοι στην εξισορρόπηση της κριτικής με τις επίσημες αφηγήσεις;

Άξονας 2. Οι πολιτικές ομιλίες και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ως μέσα αντήχησης

Οι πολιτικοί υπεύθυνοι συχνά χρησιμοποιούν τα μέσα ενημέρωσης ως μέσο για τη διάδοση αφηγήσεων επιτυχίας μετά την κρίση, δίνοντας έμφαση σε συγκεκριμένους δείκτες (όπως η ανάπτυξη ή η μείωση της ανεργίας) για να ενισχύσουν τη νομιμοποίησή τους και να προσελκύσουν επενδύσεις. Αυτή η *storytelling* μετακρίση μετατρέπει ενίοτε τραγικά ή κρίσιμα γεγονότα σε ευκαιρίες επίδειξης εθνικής ανθεκτικότητας. Η περίπτωση της Βραζιλίας, με τον Λούλα να προβάλλει την επιστροφή στη δημοκρατική σταθερότητα μετά την περίοδο Μπολσονάρου, αποτελεί παράδειγμα αυτής της στρατηγικής. Ποια είναι σε αυτό το πλαίσιο η σχέση μεταξύ πολιτικών και δημοσιογραφικών αφηγήσεων; Σε ποιο βαθμό οι αφηγήσεις μετά την κρίση εξυπηρετούν συγκεκριμένους πολιτικούς στόχους;

Άξονας 3. Αντιστάσεις και κινητοποιήσεις

Απέναντι στις επίσημες ή/και κυρίαρχες αφηγήσεις, αναδύονται ενάντιες φωνές που καταγγέλλουν τις αντιφάσεις ή τις ελλείψεις στα αφηγήματα εξόδου από την κρίση. Αυτές οι αντιστάσεις μπορεί να πάρουν τη μορφή λαϊκών κινητοποιήσεων, όπως οι σιωπηλές διαδηλώσεις στην πλατεία Συντάγματος μετά την σιδηροδρομική τραγωδία στα Τέμπη, ή να εκφραστούν σε επίπεδο ατόμων που λειτουργούν ως εκπρόσωποι αυτών των αγώνων, όπως ακτιβιστές ή διανοούμενοι. Πώς αυτές οι ενάντιες φωνές διαμορφώνουν το δημόσιο διάλογο; Ποια μέσα χρησιμοποιούν για να αμφισβητήσουν τις επίσημες αφηγήσεις και να στρέψουν την προσοχή στην αποκρυπτόμενη πραγματικότητα; Ποιοι είναι οι πιο αποτελεσματικοί τρόποι για τους αντιφρονούντες να παρέμβουν στο δημόσιο χώρο και να επηρεάσουν αυτές τις αφηγήσεις;

Άξονας 4. Η βιωματική εμπειρία: του μάρτυρα, του θύματος, των πληγέντων από την κρίση

Αυτός ο άξονας εστιάζει σε εμπειρίες και διαδρομές ατόμων που επλήγησαν άμεσα από την κρίση: θύματα, μάρτυρες, συγγενείς και οικείοι. Αυτά τα άτομα, που βρίσκονται συχνά στην πρώτη γραμμή, όχι μόνο έρχονται αντιμέτωπα με τις συνέπειες της κρίσης, αλλά εξίσου με την απαίτηση να πορευτούν σε μια περίοδο "επιστροφής στην κανονικότητα". Σε αυτό το πλαίσιο εξετάζεται πώς τα συναισθήματα αυτών των ανθρώπων που αγγίζονται άμεσα από την τραγωδία εκφράζονται στο δημόσιο χώρο, κυρίως μέσα από τις αφηγήσεις των μέσων ενημέρωσης, των μνημονικών πρακτικών. Παράλληλα, αυτός ο άξονας σχετίζεται ακόμη με τις διαφορετικές εμπειρίες αυτών που ένιωσαν τις άμεσες συνέπειες μίας κρίσης (θυμάτων, μαρτύρων, ατόμων που επλήγησαν από την κρίση) αλλά και της πεποίθησης τους πως το **παρελθόν εξακολουθεί ακόμη να είναι επίκαιρο**. Εξετάζονται επίσης οι θέσεις των μέσων ενημέρωσης στην οικοδόμηση της συλλογικής μνήμης: πώς αυτά τα συναισθήματα μετατρέπονται σε αφήγημα για να διαμορφώσουν μια κοινή κατανόηση της υπέρβασης της κρίσης.

Άξονας 5 : Η « επιστροφή στην κανονικότητα » ως λαϊκίστικη ρητορική

Το αφήγημα της « επιστροφής στην κανονικότητα » ή της ανάγκης για άμεση επιστροφή σε αυτήν, συχνά επιβάλλεται ως φαινομενική απάντηση στις κρίσεις, χρησιμοποιούμενο ιδιαίτερα από τα

λαϊκίστικα κόμματα για να μεταδώσουν την ιδέα ενός ιδανικού μοντέλου σταθερότητας και τάξης που έχει χαθεί. Πίσω από αυτήν την έννοια διαγράφεται μια στρατηγική λόγου που αποσκοπεί στην εκμετάλλευση των φόβων και των απογοητεύσεων των πολιτών, υποσχόμενη την αποκατάσταση μιας περασμένης εποχής, η οποία θεωρείται πιο ευημερούσα, ασφαλής και οργανωμένη, σε αντίθεση με μια σύγχρονη πραγματικότητα που θεωρείται απειλητική και χαοτική. Σε αυτό το πλαίσιο ζητούμενο είναι η διερεύνηση του συναισθήματος μίας "οπισθοδρομικής νοσταλγίας" (Fantin, Niemeyer, Dusfresne-Deslières, 2023), που ξεπερνά τα εθνικά σύνορα και εντάσσεται σε ένα παγκόσμιο φαινόμενο, όπου το αίσθημα της κρίσης αναζωογονείται συνεχώς για να νομιμοποιήσει μια αυξημένη πόλωση. Με αυτόν τον τρόπο, οι πολιτικοί δρώντες προβάλλουν διθυραμβικά μία «προφανή επιστροφή» στην κανονικότητα ενώ στην πραγματικότητα ο λόγος τους είναι πολεμικός και συγκρουσιακός.

Άξονας 6. Η επιστροφή στην « κανονικότητα » μέσα από ταυτοτικές και εθνικιστικές συγκρούσεις

Το αφήγημα της « επιστροφής στην κανονικότητα » μπορεί να εξελιχθεί σε ένα πεδίο διαπραγμάτευσης και σύγκρουσης γύρω από το έθνος και τις προκύπτουσες "φανταστικές και φαντασιακές" κοινότητες (Anderson, 1983). Παράλληλα, αυτή η έννοια τροφοδοτεί μορφές "βαθιάς εθνικιστικής κανονικότητας" (Billig, 1995) που, χωρίς να είναι ρητά συγκρουσιακές, κανονικοποιούν στην καθημερινότητα και στους θεσμούς εθνικιστικές πρακτικές και αφηγήσεις. Για παράδειγμα, πώς αξιοποιείται το αφήγημα της « επιστροφής στην κανονικότητα » σε μετασυγκρουσιακά περιβάλλοντα (Βόρεια Ιρλανδία, πρώην Γιουγκοσλαβία, Βαλτικές Δημοκρατίες κ.ά.) ή σε σύγχρονα αποσχιστικά κινήματα (Καταλονία, Σκωτία, Κεμπέκ, Φλάνδρα, Χώρα των Βάσκων κ.λπ.); Ποια είναι τα χαρακτηριστικά αυτών των αφηγημάτων που προωθούνται από διαφορετικούς δρώντες (εθνικών, υπέρ της ανεξαρτησίας, από πολίτες ή και από δημοσιογράφους) προκειμένου να εγγράψουν ή να περιγράψουν τις δράσεις τους σε ένα πλαίσιο μίας ανάκτησης της κανονικότητας; Πώς αλληλεπιδρούν αυτές οι μορφές λόγου σε τόπους που ζητούν εθνική αναγνώριση; Ποια είναι η σχέση τους με αφηγήσεις περί εθνικής αυτοδιάθεσης, ειρήνης και κανονικότητας;

Υποβολή εισηγητικών προτάσεων

Οι εισηγητικές προτάσεις πρέπει να σταλούν πριν την 12^η Μαΐου 2025 στα μέλη της οργανωτικής επιτροπής: stefanos.pnevmatikos@u-paris2.fr, jaercio-bento.da-silva@u-paris2.fr et cristian.monforte-rubia@u-paris2.fr.

Η γλώσσα εργασίας είναι η αγγλική. Ωστόσο, εισηγήσεις στα γαλλικά, ισπανικά, ιταλικά ή ελληνικά θα γίνουν επίσης δεκτές και θα αξιολογηθούν, εφόσον θα συνοδεύονται από μία περίληψη στα αγγλικά.

Οι προτάσεις πρέπει να προσδιορίζουν το θεματικό άξονα (ή τους άξονες, στην περίπτωση που η πρόταση ανταποκρίνεται σε περισσότερους από έναν) της παρούσας πρόσκλησης για εισηγήσεις

καθώς και την πόλη στην οποία ο υποψήφιος θα επιθυμούσε να συμμετάσχει με την πρότασή του (Παρίσι, Αθήνα, και στις δύο).

Πρέπει να έχουν έκταση έως 3.000 χαρακτήρες (συμπεριλαμβανομένων των κενών) και να περιλαμβάνουν: το αντικείμενο της παρουσίασης, τον επιστημονικό, θεωρητικό και μεθοδολογικό της προσανατολισμό, την προβληματική που πραγματεύεται, τα κύρια αναμενόμενα αποτελέσματα, μια ενδεικτική βιβλιογραφία καθώς και ένα σύντομο βιογραφικού του συγγραφέα της πρότασης.

Οι προτάσεις, αφού ανωνυμοποιηθούν, θα αξιολογηθούν από δυο μέλη της επιστημονικής επιτροπής.

Θα εξεταστούν προτάσεις από όλα τα επιστημονικά πεδία.

Προβλεπόμενες ημερομηνίες

Κοινοποίηση πρόσκλησης υποβολής προτάσεων : Φεβρουάριος 2025

Καταληκτική ημερομηνία κατάθεσης προτάσεων : 12 Μαΐου 2025

Κοινοποίηση αποδοχής κατατεθειμένων προτάσεων : Εβδομάδα της 23^{ης} Ιουνίου 2025

Κοινοποίηση του προγράμματος : 15 Σεπτεμβρίου 2025

Η ημερίδα στη Γαλλία προβλέπεται να πραγματοποιηθεί την 7^η Νοεμβρίου 2025

Η ημερίδα στην Ελλάδα προβλέπεται να πραγματοποιηθεί τον Ιούνιο του 2026

Οργανωτική επιτροπή

Jaércio da Silva, Université Paris-Panthéon-Assas (IFP/Carism)

Cristian Montforte Rubia, Université Paris-Panthéon-Assas (IFP/Carism)

Stefanos Pnevmatikos, Université Paris-Panthéon-Assas (IFP/Carism)

Επιστημονική επιτροπή

Karina ABDALA MOREIRA, Université Clermont Auvergne

Romain BADOUARD, Université Paris-Panthéon-Assas

Nataly BOTERO, Université Paris-Panthéon-Assas

Marie France CHAMBAT-HOUILLON, Université Paris-Panthéon-Assas

Fabrice D'ALMEIDA, Université Paris-Panthéon-Assas

Valérie DEVILLARD, Université Paris-Panthéon-Assas

Angeliki GAZI, Πάντειον Πανεπιστήμιο

Luís GONZÁLEZ, École des Hautes Études Hispaniques et Ibériques — Casa de Velázquez

Achilleas KARADIMITRIOU, Πάντειον Πανεπιστήμιο

Sylvie LAVAL, Université Toulouse Capitole

Anna Maria LORUSSO, Università di Bologna

Antoine MACHUT, Université Paris-Panthéon-Assas

Tristan MATELLART, Université Paris-Panthéon-Assas

Sebastian MORENO, Universidad ORT de Uruguay

Katharina NIEMEYER, Université du Québec à Montréal

Marianna PSILLA, Πάντειον Πανεπιστήμιο

Franciscu SEDDA, Università degli Studi di Cagliari

Gérôme TRUC, CNRS-ISP

Mirco VANNONI, Università degli Studi di Palermo

Pantelis VATIKIOTIS, Πάντειον Πανεπιστήμιο

Ioanna VOVOU, Πάντειον Πανεπιστήμιο

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Anderson, Benedict. 1983. *Imagined Communities: Reflections on the Origin and Spread of Nationalism*. London : Verso

Arquembourg, Jocelyne. 2006. De l'événement international à l'événement global : émergence et manifestations d'une sensibilité mondiale. *Hermès*, 46

Augé, Marc. 1994. *Pour une anthropologie des mondes contemporains*. Paris : Aubier.

Beck, Ulrich. 1992. *Risk society: towards a new modernity*. London: Sage Publications.

Billig, Michael. 1995. *Banal nationalism*. London ; Thousand Oaks, Calif.: Sage

Cagé, Julia. 2016. Médias et démocratie in *L'économie au secours du politique*. Paris : La Découverte.

Cefaï, Daniel. 2009. « Comment se mobilise-t-on ? L'apport d'une approche pragmatiste à la sociologie de l'action collective », *Sociologie et société*, n° 41, p. 245-269.

Cefaï, Daniel. 2016. « Publics, problèmes publics, arènes publiques... Que nous apprend le pragmatisme ? », *Questions de communication*, n° 30, p. 25-64.

Charaudeau, Patrick. 2024. *Le discours populiste, un brouillage des enjeux politiques*. Limoges : Éditions Lambert-Lucas.

Dobry, Michel. 2009. *Sociologie des crises politiques : la dynamique des mobilisations multisectorielles*. Paris : Presses de la fondation nationale des sciences politiques.

Eco, Umberto. 2006. *Reculons comme une écrevisse*. Paris : Éditions Grasset

Fantin, Emmanuelle, Katharina Niemeyer, and Corine Dufresne-Deslières. 2023. "Nostalgies et remédiations du passé en politique, ou le danger des abus de la mémoire". *Questions de communication*, n° 44, p. 263-282.

Garcin-Marrou, Isabelle. 2001. *Terrorisme, médias et démocratie*. Lyon : Presses universitaires de Lyon.

Garcin-Marrou, Isabelle, Hare, Isabelle. 2018. « Discours médiatiques post-attentats : une perspective historique (1995-2016) ». *Mots. Les langages du politique*, n° 118, p. 19-35.

Gellner, Ernesto. 1981. *Nations et nationalisme*. Paris : Payot

Heurtaux, Jérôme, Rachel Renault, et Federico Tarragoni. 2023. « États de crise ». *Tracés. Revue de Sciences humaines*, n° 44, p. 9-27.

Koselleck, Reinhart. 2006. « Crisis ». *Journal of the History of Ideas*, n° 67, p. 357–400.

Latour, Bruno. 1997. *Nous n'avons jamais été modernes : essai d'anthropologie symétrique*. Paris : La Découverte.

Labrecque-Lebeau, Lisandre. 2022. « De l'envers à l'endroit : pour une sociologie de la normalité ». *Cahiers de recherche sociologique*, n° 72, p. 61-74.

- Lits, Marc. 2004. *Du 11 septembre à la riposte. Les débuts d'une nouvelle guerre médiatique*. Paris : De Boeck Supérieur.
- Morin, Edgar. 1976. « Pour une crisologie ». *Communications*, n°. 25, p. 149-163.
- Nora, Pierre. 1972. L'événement monstre. *Communications*, 18, p. 162-172
- Nora, Pierre. 2015. Retour sur un événement monstre. *Le Débat* n° 185, p. 04-10
- Tardy, Thierry. 2009. Gestion de crise, maintien et consolidation de la paix. Acteurs, activités, défis. Paris : De Boeck Supérieur